

10. Осипенко А.А. Роль системы оксида азота в процессах адаптации организма к физическим нагрузкам // Наука в олимпийском спорте. – 2014. – №1. – С.23-29.
11. Осипенко Г.А. Використання харчових добавок у сучасному спорті / Г.А. Осипенко, Л.М. Путро. // Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /фізична культура і спорт». – Випуск 11. – 2011. – С.148 – 152.
12. Остапченко Л.І. Біохімічні механізми апоптозу / Л.І. Остапченко, Т.Б. Синельник, Т.В. Рибальченко, В.К. Рибальченко. – К.: ВПЦ «Київський університет». – 2014. – С.115, 173.
13. Протасенко В.А. Функциональная гипертрофия скелетных мышц. Локальные механизмы адаптации скелетных мышц к нагрузке <http://www.olympic-weightlifting.ru/hypertr.htm>.
14. Спирин А. С. Биосинтез белка: регуляция на уровне трансляции // Соросовский образовательный журнал. – №5, Т.6. – 2000. – С. 2-7.
15. Яковлев Н.Н. Биохимия спорта/ Н.Н.Яковлев. -М.:ФИС.-1974, -288 с.
16. Coffey V.G. The molecular bases of training adaptation / V.G. Coffey, J.A Hawley // Sports Med. – 2007. – Vol. 37(9). – P. 737-63.
17. Gibala MJ. Brief intense interval exercise activates AMPK and p38 MAPK signaling and increases the expression of PGC-1alpha in human skeletal muscle / MJ. Gibala, S.L. McGee, AP. Garnham, KF. Howlett, RJ. Snow, M. Hargreaves // J. Appl. Physiol. – 2009. – Vol. 106(3). – P. 929–934.
18. Hardie D.G. AMPK: a key sensor of fuel and energy status in skeletal muscle / D. Grahame Hardie, Kei Sakamoto // Physiology. – 2006. – Vol. 21. – P. 48-60.
19. Hawkins P. T. Signalling through Class I PI3Ks in mammalian cells/ P. T. Hawkins, K. E. Anderson, K. Davidson, L. R. Stephens // Biochem. Soc. Trans.. – 2006. — Т. 34, вып. Pt 5. — С. 647-662.
20. Hawley J.A. Molecular responses to strength and endurance training: Are they incompatible? / John A. Hawley // Appl. Physiol. Nutr. Metab. – Vol. 34. – 2009. – P. 355-361.
21. Hawley J.A. Integrative Biology of Exercise / John A. Hawley, Mark Hargreaves, Michael J. Joyner, Juleen R. Zierath// J. Cell. – 2014. – Vol. 159. – P. 738–749.
22. Hawley J.A. Exercise Metabolism: Historical Perspective / John A. Hawley, Ronald J. Maughan, Mark Hargreaves // Cell Metabolism. – 2015. –Vol. 22. –P. 12–17.
23. Hector A.J. The influence of mechanical loading on skeletal muscle protein turnover/ Amy J. Hector, Chris McGlory, Stuart M. Phillips // Cellular and Molecular Exercise Physiology. – 2015. – Vol. 4. – P. 1-7.
24. Jones P.A. Functions of DNA methylation: islands, start sites, gene bodies and beyond / P. A Jones. // Nature Reviews Genetics. – 2012. – Vol. 13 (7). – P. 484-492.
25. Kalinski M.I. Exercise and intracellular regulation of cardiac and skeletal muscle/ M.I. Kalinski et al. – Human Kinetics. – 1995. – 63 p.
26. Krauss G. Biochemistry of signal transduction and regulation/ G. Krauss. - WILEY-VCH Weinheim. - 2006,2008.-485с.
27. Mahoney DJ. Analysis of global mRNA expression in human skeletal muscle during recovery from endurance exercise / Mahoney DJ., Parise G., Melov S., Safdar A., Tarnopolsky MA. // FASEB J. – 2005. – Vol. 19 (11). – P.1498–1500.
28. McGee S.L. Histone modifications and exercise adaptations/ S.L. McGee, M. Hargreaves // J Appl Physiol. - 2011 Jan;110(1):258-63.
29. McGivney B.A. Transcriptional adaptations following exercise in Thoroughbred horse skeletal muscle highlights molecular mechanisms that lead to muscle hypertrophy / A. Beatrice McGivney, Suzanne S. Eivers, David E. MacHugh, et al.// BMC Genomics. – 2009. – Vol. 10. – P. 638.
30. Miyazaki M. Cellular mechanisms regulating protein synthesis and skeletal muscle hypertrophy in animals / Mitsunori Miyazaki, Karyn A. Esser. // Journal of Applied Physiology. – 2009. – Vol. 106. – P. 1367-1373.
31. Pilegaard H. Exercise induces transient transcriptional activation of the PGC-1alpha gene in human skeletal muscle / H. Pilegaard, B. Saltin, PD. Neuffer // J. Physiol. – 2003. – Vol. 546 (3). – P. 851-858.
32. Tang L. Myostatin DNA vaccine increases skeletal muscle mass and endurance in mice / L. Tang, Z. Yan, Y. Wan, W. Han, Y. Zhang // Muscle Nerve. – 2007. – Vol. 36 (3). – P. 342-348.
33. Tavi P. The role of in vivo Ca²⁺ signals acting on Ca²⁺-calmodulin-dependent proteins for skeletal muscle plasticity / Tavi P, Westerblad H. // J Physiol. – 2011. – Vol. 589 (21). – P. 5021-31.
34. Tersiz G. Resistance exercise in muscle mass correlates with p70S6 kinase phosphorylation in human subjects / G. Tersiz, G. Georgiadis, G. Stratakos, I. Vogtitzis, S. Kavouras // Eur. J. Appl. Physiol. – 2008. – Vol. 102. – P. 145-152.
35. Walsh FS. Myostatin: a modulator of skeletal-muscle stem / Walsh FS., Celeste AJ. // Biochem Soc. Trans. – 2005. – Vol. 33 (6). – P. 1513-1517.
36. Wittwer M. Regulatory gene expression in skeletal muscle of highly endurance-trained humans / M. Wittwer, R. Billeter, H. Hoppeler, M. Fluck // Acta Physiol Scand. – 2004. – Vol. 180(2). – P. 217–227.
37. http://serpensmed.blogspot.com/p/blog-page_725.html.

Осін Н. Б.

Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка, м. Тернопіль

СПЕЦІАЛЬНІ ЗНАННЯ ТА ЇХ ЗНАЧИМІСТЬ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті розглядаються питання підготовки майбутнього фахівця дошкільної освіти до роботи з фізичного виховання дітей. Розглянуто специфіку такої підготовки, подано результати наукових пошуків, що дозволило розкрити значення спеціальних знань для майбутніх вихователів. Подається аналіз опитування трьох груп респондентів: викладачі

провідних педагогічних навчальних закладів України, вихователі ДНЗ м. Тернополя, студенти ТНПУ імені В. Гнатюка, щодо значимості спеціальних знань у фізичному вихованні дітей дошкільного віку.

Ключові слова: спеціальні знання, вихователь, фізичне виховання дітей дошкільного віку, педагог-дошкільник.

Osip N.B. Специальные знания и их значимость в физическом воспитании детей дошкольного возраста

В статье рассматриваются вопросы подготовки будущего специалиста дошкольного образования к работе по физическому воспитанию детей. Рассмотрена специфика такой подготовки, представлены результаты научных поисков, что позволило раскрыть значение специальных знаний для будущих воспитателей. Дается анализ опроса трех групп респондентов: преподаватели ведущих педагогических учебных заведений Украины, воспитатели ДУЗ г. Тернополя, студенты ТНПУ имени В. Гнатюка, о значимости специальных знаний в физическом воспитании детей дошкольного возраста.

Ключевые слова: специальные знания, воспитатель, физическое воспитание детей дошкольного возраста, педагог-дошкільник.

Osip Natalia Special knowledge and its significance in the process of physical education of pre-school children

The article presents a largely important issue of preparing a future specialist of pre-school education to work with young children in terms of their physical education. It indicates the importance of such preparation and illustrates the results of scientific research in the subject which reveals the significance of special knowledge for future teachers. The study presents the results of survey conducted among three groups of respondents: 31 lecturers from leading pedagogical universities of Ukraine, 54 teachers from kindergartens of Ternopil, 30 students of V. Hnatiuk Ternopil national pedagogical university (faculty of pre-school and primary education). The scale of the significance of special knowledge suggested by the university lecturers was taken as the starting point of our research. The research has found though that the answers of kindergarten teachers and students of pedagogical university differentiate immensely.

Having analysed the results of above mentioned survey, it can be stated that knowledge of methods and forms of teaching physical education to young children as well as knowledge of influence of physical exercises on functioning of human body is vitally important in educating future teachers.

In addition, future pre-school teachers should also bear in mind psychological features and pedagogical characteristics of young children as well as principles of introducing physical education in pre-school curriculum. We can therefore assume that each of above aspects of educating a well-qualified specialist is of a large importance.

Key words: special knowledge, pre-school teacher, physical education of children of preschool age, preschool education.

Постановка проблеми. Якість освітньо-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі (ДНЗ) прямо пропорційно залежить від кваліфікації фахівців, які в них працюють: вихователів-методистів, старших вихователів, вихователів(усіх спеціальностей), практичних психологів, організаторів з фізкультури та ін. (М. Баранова, В. Берзін, Ю. Литвинова, М. Маргун). [7. с. 165-168] Тому особливу увагу слід звертати на підготовку фахівців дошкільної освіти в галузі фізичного виховання. Однією з умов вирішення завдань професійної підготовки є оволодіння фахівцем знаннями та вміннями фізкультурно-оздоровчої діяльності з урахуванням рівня фізичної підготовленості та стану здоров'я дітей. [7. с. 165-168]

Слід зазначити, що дослідження особливостей підготовки вихователів дошкільних навчальних закладів до фізичного виховання дітей порівняно з підготовкою шкільних учителів значно менше привертає увагу дослідників. На початку ХХІ століття ця проблема стала предметом активних наукових розвідок. Зумовлено це тим, що значно ускладнився зміст початкової освіти і лише добре підготовлений дошкільник може легко адаптуватися до умов і вимог навчально-виховного процесу сучасної початкової школи, успішно освоювати її програму. [2,5,8,9,10,11]

Актуальність дослідження визначається потребами інтеграції досвіду фахівців у сфері дошкільної освіти і фізичного виховання та створення ефективних передумов для підготовки майбутнього вихователя до організації фізичного виховання дошкільників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні підходи до проблеми професійної підготовки кадрів дошкільної освіти розроблено у працях Л. Артемової, Г. Беленької, Л. Загородньої, І. Луценко, М. Машовець, Т. Поніманської, С. Попиченко, О. Богініч, А. Богуш, І. Дичківської, Н. Гавриш, К. Крутий, Н. Лисенко, Н. Сайко та інші.

Л. Хомич наголошує, що на сучасному етапі динамічного розвитку суспільства ставляться принципово нові вимоги до педагогічних працівників, а вищій школі потрібно відмовитися від набутих стереотипів у підготовці майбутніх спеціалістів і так організувати навчально-виховний процес, щоб студенти пройшли всі стадії професійного становлення, які б забезпечували формування в них цілісного досвіду самостійної діяльності. [6, с. 29-30]

В. Ковальчук вважає, що сучасний педагог передусім має бути висококваліфікований і далекоглядний професіонал, свідомий та відданий патріот України, тонкий психолог, котрий володіє інформаційними та педагогічними технологіями. [4, с. 15]

Дошкільний навчальний заклад потребує вихователя вищої кваліфікації з творчим науково-педагогічним мисленням. У першу чергу, підвищуються вимоги до знання, практичних умінь та здібностей вихователя. Вищий навчальний заклад спрямовує процес підготовки майбутніх вихователів на реалізацію соціального замовлення, тобто здійснює підготовку професійно компетентного фахівця, який здатен розуміти пріоритети фізкультурно-оздоровчої роботи, розвивати природжені здібності дошкільників, проводити профілактико-коригувальну роботу, виховувати у дітей потребу позитивного ставлення до занять фізичної культури. [7. с. 165-168] У наукових дослідженнях Л. Артемової, А. Богуш, Г. Беленької розкрито психолого-педагогічні основи професійної підготовки вихователів дошкільних навчальних закладів; проблеми формування професійних вмінь та навичок вихователів дошкільного навчального закладу досліджували Л. Семушина, Л. Загородня; підготовку студентів до фізичного виховання дітей дошкільного віку досліджували Е. Вільчковський, Н. Денисенко, С. Філіпова, В. Шебенко; особливості підготовки майбутніх педагогів до фізкультурно-оздоровчої роботи з дошкільниками вивчали О. Богініч, З. Нестерова, Н. Кожухова;

дисертаційне дослідження С. Петренко - про формування в дітей дошкільного віку основних рухових умінь і навичок тощо.

Аналіз наукової літератури, присвяченій проблемі підготовки майбутніх вихователів до організації фізичного виховання дітей дошкільного віку показують, що ця проблема в різних аспектах розроблялася вченими Н. Аркадьєва, А. Богуш, Е. Вільчковський, О. Курок, Н. Денисенко, А. Кенеман, Д. Хухлаєва, Т. Поніманська, та ін.

Водночас, можна **виділити невіршених раніше частин загальної проблеми** пов'язаних з пошуком оптимальних шляхів підготовки майбутніх вихователів до роботи з фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Зв'язок авторського доробку із важливими науковими та практичними завданнями. Закон України «Про вищу освіту» передбачає створення всіх відповідних умов для самореалізації та самоствердження особистості, забезпечення потреби суспільства у кваліфікованих фахівцях.[3, с. 5]

Обраний напрям досліджень виконувався у відповідності до теми дисертаційного дослідження «Підготовка майбутнього вихователя до фізичного виховання дітей дошкільного віку», затвердженою вченою радою від 23.02.2016р.

Мета – виявити рівень значимості спеціальних знань, які необхідні майбутньому вихователю до роботи з фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні результатів експертного оцінювання ролі спеціальних знань у підготовці майбутніх вихователів до фізичного виховання дітей.

Методологічне або загальнонаукове значення. Результати представлено у статті дослідження дозволять реалізувати діяльнісний підхід до вирішення проблем у підготовці майбутніх педагогів-дошкільників до фізичного виховання дітей. Для вирішення завдань дослідження застосовувалися наступні методи дослідження: аналіз і узагальнення науково-методичної літератури; теоретичне моделювання; аналіз документації.

Викладення основного матеріалу. З метою визначення значимості спеціальних знань, що необхідні майбутньому вихователю до роботи з фізичного виховання дошкільників нами було проведено анонімне опитування трьох груп респондентів:

- викладачі провідних педагогічних навчальних закладів України. В опитуванні прийняли участь викладачі Тернопільського педагогічного університету імені В. Гнатюка, Київського університету імені Б.Грінченка, Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича, Уманського державного педагогічного університету імені П.Тичини, Рівненського державного гуманітарного університету, Бердянського державного педагогічного університету, Полтавського національного педагогічного університету імені В. Короленка, Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Г. Сковороди, Глухівського національного педагогічного університету імені О. Довженка, Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Т. Шевченка. Загалом опитано 31 викладачів ВНЗ(всі мали наукові ступені та вчені звання, і були залучені до експертної оцінки). На наш погляд, саме вони повинні бути компетентні в питаннях професійної підготовки майбутніх педагогів-дошкільників до фізкультурної діяльності в дошкільному навчальному закладі;

- вихователі дошкільних навчальних закладів. В опитуванні прийняли участь 54 вихователі дошкільних навчальних закладів міста Тернополя;

- студенти інституту педагогіки і психології (напрямок початкова і дошкільна освіта), Тернопільського педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. В опитуванні прийняли участь 30 студентів.

Для всіх респондентів зміст анкети був однаковим. Анкети розроблялися з врахуванням загальноприйнятих вимог[1] та використання методу безпосередньої оцінки. Респондентам було запропоновано оцінити за 5-бальною шкалою рівень значимості знань, які необхідні вихователю для роботи з фізичного виховання дітей дошкільного віку, серед яких: 5 балів – високий рівень значимості знань; 4 бали – вище середнього; 3 бали – середній; 2 бали – нижче середнього; 1 бал – низький рівень значимості знань. Респонденти мали визначити ранг значимості окремих знань, які необхідні вихователю для фізичного виховання дошкільників.

За основу, ми обрали результати показників рангу значимості спеціальних знань, які поставили викладачі, адже вони є експертами у підготовці фахівців дошкільної освіти. Наступну групу респондентів(вихователі), ми, обрали аби виявити, які саме знання вони вважають необхідні майбутньому випускнику у процесі фізичного виховання, тому що вихователі більш з практичної сторони це бачать. Анкетування студентів інституту педагогіки і психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, дало змогу побачити, чи розуміють значимість даних спеціальних знань, а також, які перешкоди виникали у студентів під час педагогічної практики в дошкільних навчальних закладах. Результати опитування висвітлені у таблиці (таб.1).

Таблиця 1

Значимість знань, які необхідні майбутньому педагогу-дошкільнику для роботи з фізичного виховання дітей

№	Знання	Викладачі(н-31)		Вихователі(н-54)		Студенти(н-30)	
		Ранг оцінки	Сума балів	Ранг оцінки	Сума балів	Ранг оцінки	Сума балів
1	Знання про засоби, методи та форми фізичного виховання дітей дошкільного віку;	I	152	II	245	IV	126
2	Знання про вплив фізичних вправ на функціонування окремих органів та систем;	II	151	IV	242	I	135
3	Знання з основ навчання рухових дій;	III	145	VII	219	V	122
4	Знання про психолого-педагогічні особливості дошкільників;	IV	143	III	244	IV	126
5	Знання про формування здорового способу життя;	IV	143	I	248	I	135

6	Знання про гігієнічні основи фізичного виховання дітей дошкільного віку та спортивного обладнання ДНЗ;	V	142	V	221	III	129
7	Знання принципів побудови процесу фізичного виховання;	VI	138	VIII	196	VI	119
8	Знання про методику оздоровлення, реабілітації та рекреації дітей дошкільного віку;	VII	137	VI	220	II	131
9	Знання з основ методики вдосконалення фізичних якостей;	VII	137	IX	191	IV	126
10	Знання з основ програмно-нормативної національної системи фізичного виховання;	VIII	122	IX	191	VII	105
11	Знання про використання у фізичному вихованні інформаційних технологій;	IX	111	X	188	VIII	104

Із запропонованих знань на перше місце респонденти з науковими званнями поставили теоретичні відомості про засоби, методи та форми фізичного виховання дошкільників, які є основою системи фізичного виховання. І це не дивно, адже з їх допомогою вихователь комплексно вирішує завдання фізичного виховання в дошкільному закладі. Що ж до форм фізичного виховання, то вилучення будь-якої з них із організованої структури процесу фізичного виховання призводить до зниження її ефективності. Вихователі на відміну від науковців віддали цьому знанню друге місце, щодо думки студентів, то вони не вважають його пріоритетом серед всіх знань, тому поставили його на четвертий щабель рейтингу.

На другу сходинку викладачі і студенти поставили знання про вплив фізичних вправ на функціонування окремих органів та систем відповідно. Ми погоджуємося з думкою фахівців, тому що кожен вихователь повинен знати, що різні фізичні вправи впливають не тільки на окремі групи м'язів, але на функціонування внутрішніх органів, особливо дітей дошкільного віку. Наше припущення що студенти на рівні підсвідомості розуміють важливість цього знання. Іншої думки вихователі тому поставили – четверте місце.

На третю сходинку у викладачів посіли знання з основ навчання рухових дій. Для педагога важливо знати точну послідовність навчання рухової дії на всіх етапах процесу фізичного виховання. Не поділяю цієї думки інші групи опитуваних тому сьоме, п'яте місце поставили вихователі і студенти відповідно.

На четвертому місці, експерти(викладачі) поставили, як знання про формування здорового способу життя, так і знання про психолого-педагогічні особливості дошкільного віку. І це не дивно, тому що будь-яке заняття повинно сприяти зміцненню і збереженню здоров'я, або, принаймні, не нашкодити йому. Одностайні в думці дві групи респондентів (вихователі з студентами), тому знання про формування здорового способу життя в них посіли перше місце рейтингу. Важливим є те, що знаючи психолого-педагогічні особливості дошкільників, майбутній фахівець дошкільної освіти на заняттях з фізичного виховання зможе правильно підібрати адекватні засоби для розвитку тих чи інших фізичних якостей, тому під час реалізації завдань фізичного виховання вихователю слід враховувати психофізіологічні, вікові та статеві особливості дітей. Рейтинг знань показує важливість даного питання і тому у вихователів воно посіло третє місце, а студентів – четверте.

П'яту сходинку займають знання гігієнічних основ фізичного виховання дітей дошкільного віку та спортивного обладнання дошкільного навчального закладу. Безумовно, знання гігієнічних норм та обладнання не є вирішальними, однак вони є допоміжними. Вихователі і викладачі поставили на однакові щаблі рейтингу значимості знань, чому ж студенти поставили їх на третє місце – незрозуміло, мабуть від браку досвіду.

Шосту позицію посіли знання принципів побудови процесу фізичного виховання (свідомості, активності, наочності, доступності, індивідуалізації, систематичності, міцності, прогресування). Такий результат зумовлений, очевидно, тим, що принципи носять переважно теоретичний характер і є тим підґрунтям, що дозволяє керувати процесом фізичного виховання дошкільників, прискорити шлях досягнення бажаного результату. Тут збіглися думки викладачів і студентів, а у вихователів ці знання не настільки вирішальні, тому зайняли восьме місце рейтингу.

У викладачів сьому сходинку зайняли знання про методику оздоровлення, реабілітації та рекреації дітей та теоретичні відомості з основ методики вдосконалення фізичних якостей. Це пояснюється тим, що респонденти вважають, що даними питаннями повинні займатись фахівці у галузі медицини. Аналізуючи розміщення спеціальних знань у студентському рейтингу можна зробити висновок, що пріоритетом для молодшої людини є здоров'я дошкільника - другий щабель.

Останні позиції посідають теоретичні відомості основ національної системи фізичного виховання та знання у галузі інформаційних технологій. Ми, погоджуємося з думкою респондентів щодо знань з програмно-нормативних документів, але уміння користуватись сучасними технічними засобами, володіти інформаційними технологіями та ефективно їх застосовувати у своїй професійній діяльності це одна з умов сучасності.

Головні висновки. Підводячи підсумки вище викладеного, ми можемо констатувати, що знання засобів, методів та форм фізичного виховання дітей дошкільного віку і знання про вплив фізичних вправ на функціонування окремих органів та систем та основ навчання рухових дій є стрижневими у підготовці майбутніх вихователів до ефективної фізкультурно-оздоровчої діяльності. На нашу думку, всі з вище перерахованих знань є мають своє місце у підготовці майбутнього фахівця дошкільної освіти до роботи з фізичного виховання дітей. Тільки в комплексі вони сформують справжнього фахівця.

Перспективи використання результатів дослідження. Подальші перспективи досліджень стосуються розкриття ефективності методики формування спеціальних знань у процесі формування готовності майбутніх вихователів до роботи з фізичного виховання дошкільників.

Література

1. Агеев В. У. Формирование готовности студентов ИФК к управленческой деятельности преподавателя физического воспитания вуза / В. У. Агеев, М. В. Прохорова, Н. В. Попова // Теория и практика физической культуры. – 1998. – № 11. – С. 8–11.
2. Бахіча. Е.Е. Проблема підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до професійної діяльності в науково-педагогічних дослідженнях / Е. Е. Бахіча // Наука і освіта. – 2013 - №1-2.- с. 122-126.
3. Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. – 2002. – № 12–13. – 20–27 лютого. – С. 1–14.
4. Ковальчук В. Ю. Модернізація професійної та світоглядно-методологічної підготовки сучасного вчителя : автореф. дис. ... док-ра. пед. наук : 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / В. Ю. Ковальчук. – К., 2006. – 34 с.
5. Кожухова Н. Н. Воспитатель по физической культуре в дошкольных учреждениях : учеб. пособие для студентов фак. дошк. образования высш. пед. учеб. заведений / Н.Н. Кожухова, Л.А. Рыжкова, М.М. Само-дурова; Под ред. С. А. Козловой. – М. : Academia, 2002. – 316 с. : табл. – (Высшее образование).
6. Хомич Л. О. Система психолого-педагогічної підготовки вчителя початкових класів : автореф. дис. ... док-ра пед. наук : 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Л. О. Хомич. – К., 1999. – 42 с
7. Шовкопляс О. М. Удосконалення навчально-методичної практики з фізичного виховання в системі підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку / О. М. Шовкопляс // Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету: Оновлення змісту форм та методів навчання в закладах освіти : зб. наук. пр. – Вип. 2 (45). – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 165 – 168.
8. Demel M., Teoria wychowania fizycznego. PWN, Warszawa, 1986:
9. Weiss M. R., Motivating kids in physical activity, [w:] «The President's Council on Physical Fitness and Sports Research Digest», 2000 №3(11), s. 1–8.
10. Strzyzewski S., Proces kształcenia i wychowania o kulturze fizycznej, Warszawa, 1996.
11. Krawański A., Interaktywne uczenie się i nauczanie w wychowaniu fizycznym, Poznań, 2006.

П'ятничук Г.О.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ЗАСОБІВ ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ НА ПСИХОЛОГІЧНІ ЯКОСТІ СТУДЕНТІВ

В статті наведено результати роботи, метою якої було дослідити рівень емоційного стану студентів упродовж року та оцінити можливість застосування засобів легкої атлетики для корекції виявлених змін. Дослідження рівнів компонентів емоційного стану у студентів упродовж навчального року виявило, що застосування засобів легкої атлетики у фізичному вихованні студентів призвело до збільшення числа таких із добрими настроєм, активністю та самопочуттям.

Ключові слова: студенти, емоційний стан, навчальний рік, легка атлетика.

Пятничук Галина Алексеевна Анализ средств легкой атлетике на психологические качества студентов. В статье приведены результаты работы, целью которой было исследовать уровень эмоционального состояния студентов в течение года и оценить возможность применения средств легкой атлетики для коррекции выявленных изменений. Исследование уровней компонентов эмоционального состояния студентов в течение учебного года показало, что применение средств легкой атлетики в физическом воспитании студентов привело к увеличению числа таких с хорошим настроением, активностью и самоощущением.

Ключевые слова: студенты, эмоциональное состояние, учебный год, легкая атлетика.

Piatnychuk Halyna Oleksiyivna Analysis of the influence of Athletics facilities on the students' psychological quality

The article presents the results of study whose purpose was to investigate the level of students' emotional state during the year and assess the possibility of application of athletics means for correction of changes. Students have been surveyed for the implementation of the tasks. Pedagogical experiment was conducted to evaluate the psychological characteristics of students. It was attended by 167 students. They have been divided into two groups – basic and comparison group. The first group (basic group) included 84 students of 1-4 courses (39 boys and 45 girls). The second group (comparison group) included 83 students of 1-4 courses (38 boys and 45 girls). The students of the main group have been offered the means of Athletics. Questionnaire for definition of health, activity and mood was used in order to determine the emotional state of students who were engaged in physical culture and sport. This questionnaire consists of 30 pairs of opposite characteristics in which respondents were asked to assess their condition.

The research of component level emotional state of the students during the year showed that application of Athletics means in physical education students' basic group led to the increase in the number of a good mood, activity and well-being during the winter exam session, and in the future. The number of people with good indicators of emotional state components was higher in the basic group than in the comparison group in the second semester.

The research of component of the students' emotional state showed that their dynamics is different in the first-year students, second, third and fourth courses. Persons with good feeling and mood among freshmen have the same dynamics during the year and reduced by nearly half only during sessions. Among students of second or third-year emotional perception of health and activity during the year is the same, most students assessed it as good, and only during the summer exams the number of people with bad marks increases. Dynamics of the number of people with good mood and well-being among students of the 4th year was the same. The number of students with good activity at the beginning of the school year was the maximum, and then, during training gradually and evenly reduced.

Key words: students, emotional condition, academic year, athletics.